

Pysyvän juurtumisen varmistaminen - keinoja seurantaan ja ylläpitoon

Miia Ståhle

1.4.2025

Juuruttamisen tuki, osa 3 (RRP)

**Kasvun
tuki**
Varhaisen
tuen tietolähde

itla
Itsenäisyyden
juhlavuoden
lastensäätiö

Tavoitteena hyvä
tulevaisuus lapsille ja
nuorille

itla

Kansallinen implementointiosaaminen lasten ja nuorten kasvun tueksi (Kasvun tuki KI) -hanke 2023-2025

- Tavoitteena edistää vaikuttavien psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa ja juurtumista palvelujärjestelmään
- Hyvinvointialueiden implementointiosaamisen vahvistaminen –osahanke
- Onnistunut implementointi- eli käyttöönottoprosessi edellyttää
  - Huolellista suunnittelua
  - Käytönnoton prosessin perusasioiden huomioimista
  - Sovittua työnjakoa ja yhteistyötä kaikilla hallinnon tasoilla
  - Pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista

Kehittämisen uskomukset ja ratkaisut

(Juurruttamisen tuki, osa 1, 10.2.2025)

**MUUTOKSELLE
TULEE VARATA
RIITTÄVÄSTI AIKAA**

**KÄYTTÖÖNOTTO-
SUUNNITELMA ON
PROSESSIN
KULMAKIVI**

**MUUTOKSESTA
TÄYTYY VIESTIÄ
SÄÄNNÖLLISESTI,
TOISTAEN JA USEIN**

**KÄYTTÖÖNOTTO-
PROSESSIA TÄYTYY
JOHTAA JA SEURATA**

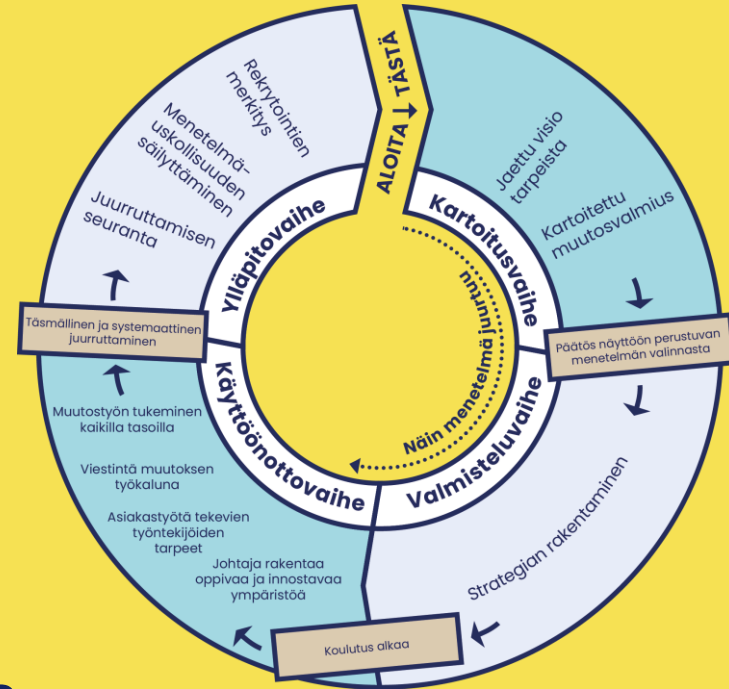
**KÄYTTÖÖNOTTO
VAATII OSAAMISTA JA
IMPLEMENTOINTI-
TIIMIN**

EPIS viitekehys implementointiin eli menetelmien käyttöönottoon

”Implementointi on tavoitteellista toimintaa, jolla menetelmä (toimintamalli) pyritään saattamaan käytäntöön mahdollisimman eheänä prosessina”

- Exploration = Kartoitus
- Preparation = Valmistelu
- Implementation = Toteutus*
- Sustainment =

Menetelmän käytön jatkuvuus ja ylläpito

* Aiemmin käyttöönotto

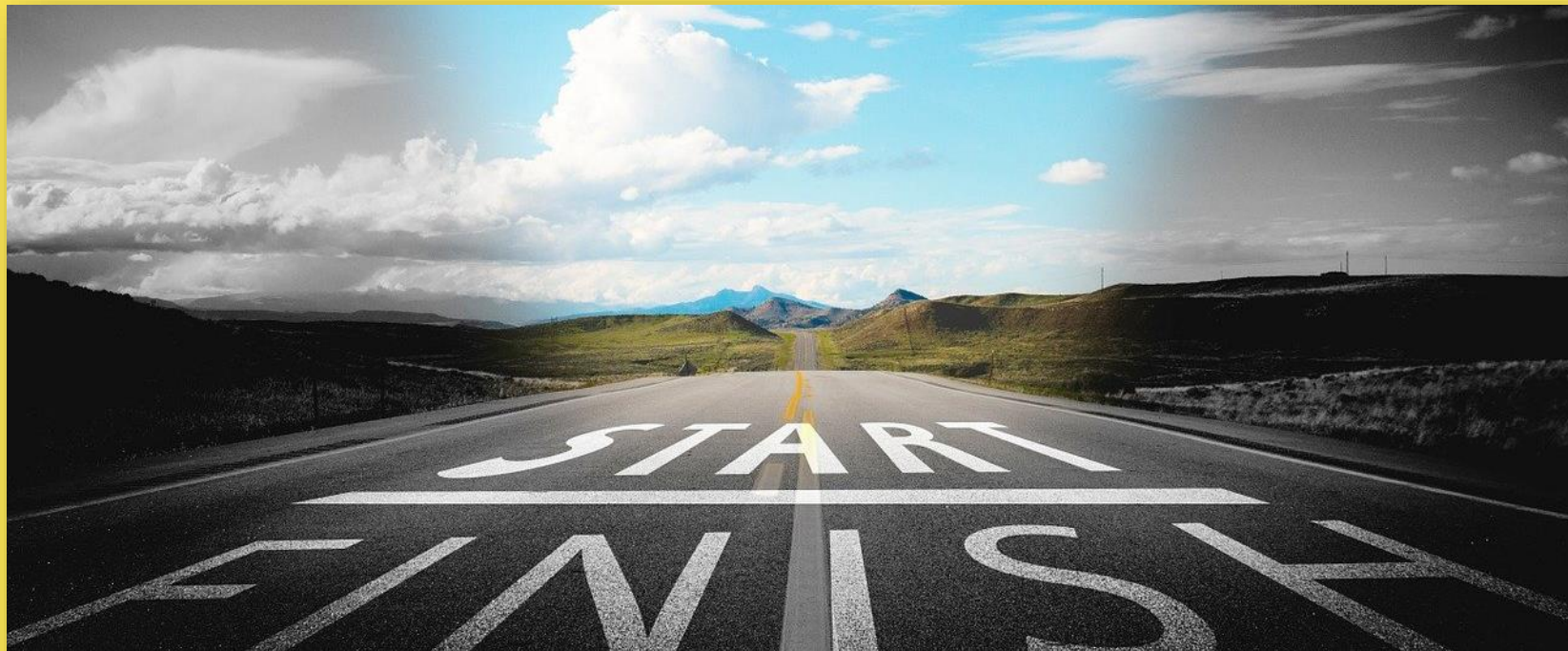

Onnistuneen käyttöönoton ”ainekset”

- **Mikä** menetelmä tai toimintamalli otetaan käyttöön?
  - Kasvun Tuki Menetelmäpankki
- **Miten** käyttöönotto toteutetaan?
  - Opi ja innostu
  - Implementointiopas
  - Verkkokurssi
  - Verkkosivut kesäkuussa 2025!
- **Missä** toimintaympäristössä menetelmä tulokseen käyttöön?
  - Sopiiko ja soveltuuko, onko juurtumiselle edellytyksiä?

Kun aloitat, mieti, mihin olet menossa

Menetelmän tai toimintamallin käyttöönotto on investointi (1)

- Menetelmän käyttöönotto vaatii **resursseja**
  - **Suorat kustannukset**, esim. menetelmän koulutus, hankittavat tarvikkeet ja työvälineet, tarvittavat tekniset ratkaisut ja henkilöstöresurssit
  - **Välilliset kustannukset**, esim. työajan käyttö käyttöönoton suunnitteluun, koulutukseen, menetelmäohjaukseen, menetelmän käytön opetteluun ja toteutumattomat käynnit
- Ulkopuolinen rahoitus – pysyvä rahoitus

Menetelmän tai toimintamallin käyttöönotto on investointi (2)

- Investointi on resurssien sijoittamista johonkin, mistä odotetaan tulevaisuudessa hyötyä tai voittoa
  - Mitä **muutoksia** menetelmän tai toimintamallin käyttöönotolta odotetaan?
  - Mitä **vaikutuksia** menetelmän pitkäjänteisellä käytöllä odotetaan olevan?

Lukuvinkki:

"Vaikuttavuuden johtamisen mekanismit – lähtökohtia ja edellytyksiä hyvinvointialueille"
Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti
2024:61: 75–92

”Hyvin suunniteltu on enemmän kuin puoliksi tehty”

- Määritelty **tarve** – Miksi?
- Tavoiteltu **muutos** – Mitä varten?
- Sopiva **menetelmä** – Mikä?
- Sovitut ja nimetyt **tiimit** – Kuka? käyttöönoton suunnitteluun, johtamiseen ja toteutukseen
- **Käyttöönottosuunnitelma**– Miten? sisältää suunnitelman juurruttamisesta ja juurtumisen ylläpidosta

Juurtumisen suunnittelu ja työkalut käyttöönottosuunnitelmassa* ja tehtävälistoissa*

Juurtuminen

Kartoitus

- Tarve ja tavoiteltu muutos on määritelty
- Menetelmä/toimintamalli on valittu
- Yhteistyö tietohallinnon kanssa (koodit)
- Selvitetään olemassa olevat kirjaamisohjeet
- Kartoitettu muutosta mittaavat mittarit ja menetelmät
- Kartoitetaan työntekijä- ja asiakaspalautteiden keräämisen väylät ja mahdollisuudet

Valmistelu

- Koulutussuunnittelu
- Asiakkaiden ohjautumisen suunnittelu
- Kirjataan suunnitelmaan tavat kerätä, analysoida ja hyödyntää tietoa
- Tietojärjestelmien rakenteiden varmistaminen esim. koodien ja mittaritiedon kirjaamiseen
- Varmistetaan, että kirjaamisohjeistus on ajan tasalla
- Keskustelu ja näkökulmien esiin nostaminen

Toteutus

- Uuden menetelmän /toimintamallin käyttö alkaa
- Etsitään vastauksia kysymyksiin ja ratkaisuja hankaluuksiin – hidastajien tunnistaminen ja toimenpiteiden suunnittelu
- Alkaako tietoa menetelmän käytöstä tai uudesta toimintatavasta kertyä suunnitellusti?
- Mitä muutoksia täytyy tehdä suunnitelmiin?
- **Toteutusvaiheessa ratkotut ongelmat ennustavat juurtumista!**

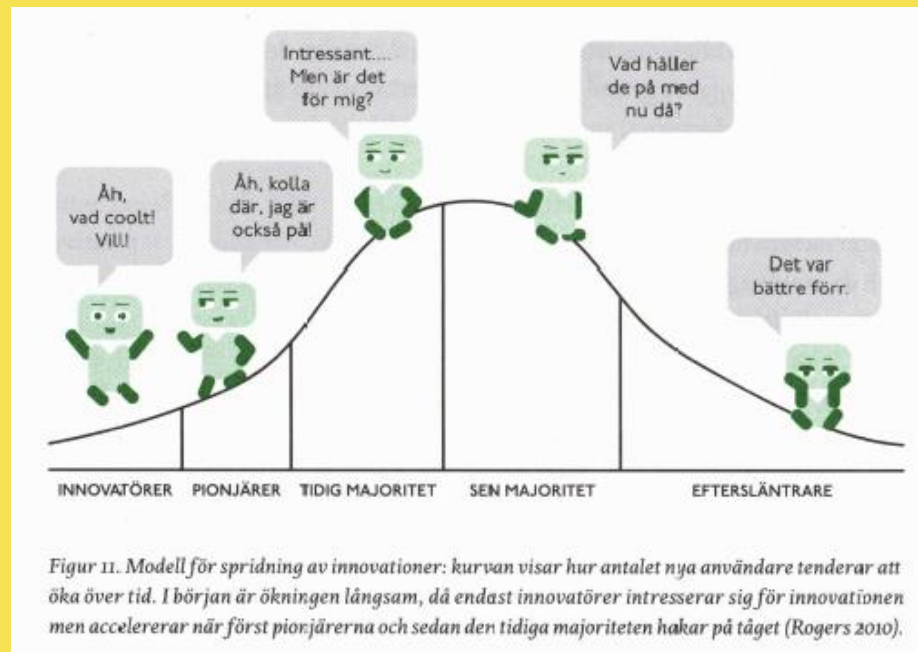
Ylläpito

- Käyttöönotto vaihtuu vähitellen käytöksi
- Mahdollisesta pilotista siirrytään laajempaan käyttöönottoon, joka edellyttää suunnittelua uudelleen
- Tavoitteena menetelmän tai toimintamallin integroituminen osaksi käytäntöjä
- Menetelmän käyttöä seurataan säännöllisesti osana vuosisuunnittelua
- Kertyvää tietoa eri lähteistä hyödynnetään
- Yhteydenpito menetelmän ylläpitäjän kanssa

* Tulevat kesäkuussa 2025 julkaistavalle implementointisivustolle työkaluiksi

Käyttönottosuunnitelma on myös juurrutussuunnitelma

- Implementointitiimien yhteistyö
  - Johtamisen taso, strategia ja reurssit
  - Menetelmän/toimintamallin käyttöönottoa toteuttavat henkilöt
- Pitkäjänteisyys
  - Juurtuminen vaatii aikaa
  - Toisto-toisto-toisto
- "Innostuneet implementoijat" innostavat muitakin
- Kun saa vaikuttaa, koee omakseen
- Sitoutuminen yhteiseen visioon ja yhteiseen tahtotilaan

Lukuvinkit:

”Menetelmien suunnitelmallinen käyttöönotto tarvitsee tuekseen tiimin” – Helmi Heinosen **blogi täällä**.

”Terapiatakuu tulee – on avainhetki varmistaa sen hyöty lapsille ja nuorille”
Outi Linnaranta & Miia Stähle
THL-blogi täällä.

Tilaa Itlan uutiskirjeitä **täältä**

Opi lisää:

”Onnistu näyttöön perustuvien menetelmien implementoinnissa” –
verkkokurssi täällä

”Miten onnistun implementoinnissa?” –
implementointiopas täällä

Tulossa

Teemavarikot (klo 8-9)

- 9.4. Seuranta käyttöönoton tukena, Katja Hautamäki & Miia Stähle
- 14.5. Implementointitiimien mallin julkaisu, Helmi Heinonen
- ilmoittaudu mukaan **täältä**

Webinaarisarja onnistuneesta käyttöönotosta (klo 13-15)

- 26.5., 16.6., 25.8., 29.9.
- Sisällöt tarkentuvat – ennakkoilmoittaudu **täältä**

Implementoinnin verkkosivu –
kesäkuussa 2025!

Muutto- ilmoitus

Uudistetut Kasvun
tuen sivut löytyvät
nyt

itla.fi/kasvuntuki

itla

Kirjallisuutta ja lähteitä

1. Kouvonen P, Tani S, Kurki M, Hamari L. (2023). Miten onnistun implementoinnissa? Opas psykososiaalisten menetelmien vaikuttavaan implementointiin. Toim. Koskenalho N. Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö. Itlan oppaat ja käsikirjat 2023:1.
  2. Department of Health (2018). NCEC Implementation Guide and Toolkit. Available at: <https://health.gov.ie/national-patient-safetyoffice/ncec/>
  3. Greenhalgh, T., Robert, G., Macfarlane, F., Bate, P., & Kyriakidou, O. (2004). Diffusion of innovations in service organizations: systematic review and recommendations. *The Milbank Quarterly*, 82(4), pp. 581-629. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2690184/>
  4. Metz, A., Bartley, L. (2020). Implementation Teams: A Stakeholder View of Leading and Sustaining Change. Teoksessa B. Albers et al. (eds.), *Implementation Science* 3.0, https://doi.org/10.1007/978-3-030-03874-8_8, 199-225
  5. Hasson, H& Von Thiele Schwartz (2024) Implementeringsboken. Så inför du nytt som gör nytta. Natur&Kultur, Stockholm.
- Implementointitiimeistä myös:
    - National implementation research network (NIRN): Implementation teams overview <https://implementation.fpg.unc.edu/wp-content/uploads/Implementation-Teams-Overview-M3.pdf>

Kiitos!

Miia Ståhle
Kehittämispäällikkö
KI-hanke,
implementointiosaamisen
vahvistaminen
miia.stahle(at)itla.fi
puh. 040 6312 975

